

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Az „Udvarhelymegyei Jegyzői-Egylet” hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fl. — Tanítóknak egész évre 6 korona

Felelős szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számítottak. Nyilttér sora 50 fillér. Megjelen hetenként egyszer, 6-8 oldalon vasárnap
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Üdvözik a királyt.

Székelyudvarhely, iun. 15.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága mai napon tartott közgyűlésében a királyi koronázás és az alkotmány helyreállítása 40-ik évfordulóját jegyzőkönyvileg megörökítette, s „hódolatteljes szerencsekívánatait” ő felsége elé juttatja.

Annyi bizonyos, hogy nincs a föld kerek-ségén még egy olyan lojalis nemzet, mint a magyar. A kimondhatatlan nyomor és szenvedés korszaka, az abszolútizmus sötét éjjele nyomban eltűnt, mihelyt a király megértette nemzetét; és amikor az öröm zaja föl hangzott ország-szerte, a sötétség madarai ijedten rebbentek szét, hogy visszabujjanak oduikba.

Azóta nemzeti kormány intézi az ország ügyeit, amelynek a parlamentben a nemzetiségiek hepcziáskodó csoportját nem tekintve, nincs is ellenzáka. Azóta legnagyobb részben eltakarítottak a romok, a melyeket alkotmányos életünk zavartalan működése elé a nemzet- és alkotmány-ellenes kormányzás fölhalmozott. A költségvetés nélkül való kormányzás véget ért, a fegyveres erő megkapta az ujonczokat, a kivételesen behívott póttartalékosokat hazabocsátották, az országgyűlés megszavazott két indemnitást, két költségvetést, három ujonczjutalékot és alkotott öt ujoncztvérényt, az 1906. év folyamán szentesítést nyert huszonhárom törvényt, az 1907. év folyamán tizenhat törvényt, közöttük a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok rendezéséről,

a Horvátországgal létrejött pénzügyi egyezményről az iparfejlesztésről és a katonai árvek ellátásáról szóló törvények, eltöröltetett a Rákóczi Ferenczet hűtlenségben marasztaló törvény és a kormány ezeken kívül több törvényjavaslatot nyújtott be, a melynek célja a szociális bajok megszüntetése vagy enyhítése.

De a sebek, a melyeket az alkotmányellenes kormányzás és a darabont-kormányzat a nemzetközökkel és a nemzetiségi izgatókkal kötött szövetsége az ország közállapotain utott, be nem hegdedek. A mesterségesen fölszított osztályharc meg nem szűnt, a munkásviszonyok megromlottak, a drágaság hihetetlen mértéket öltött s a népek oly nagy tömegei indulnak utnak Amerikába, hogy az ország népességének nagy fogyatkozása már is elkövetkezett.

A nemzetet nem lehet többé félrevezetni. Tudja minden gondolkodó ember, hogy kik voltak az okai annak a küzdelemnek, a melyet a nemzet egy év előtt megvívni kényszerült. És így tudja mindenki, hogy miért lehetett csak féleredményeket biztosító és nem végleges békét kötni

Kormányunk egy éve már, hogy a hatalmon van s ez alatt az egy év alatt nagy munkát végzett. Sok sebre keresett orvosságot és a nemzeti egység konszolidálására a felekezeti tanítók ügyének rendezéséről szóló törvényjavaslat letárgyalásával nagy lépést tett előre, valamint a kiegyezési tárgyalások során is derekasan iparkodik az ország érdekeit biztosítani és a gazdasági különválás előfeltételeit megte-

remteni. A kormány tudja, hogy itt van már az idő, a mikor oly intézményeket és reformokat kell alkotnia, melyek az alkotmány megerősítésére és a nemzet ellenállási képességének a fejlesztésére szolgálnak; nehogy egy újabb küzdelem készületlenül találja a nemzetet és ebből a küzdelemből megint olyan békének a megkötésével kelljen szabadulnia, mint volt az egy év előtt megkötött béke, mely után sok vérző seb fakadt, de azért a tulajdonképpeni cél még mindig nincs elérve és mint Damoklesz kardja lebeg a nemzet feje fölött újabb küzdelmek kitörésének, újabb szenvedések sorozatának a veszedelem.

Ha eredményt akarunk elérni, a munkát végtelen türelemmel kell folytatni; csüggedés nélkül, visszatérés nélkül és szükséges azért az, hogy nemzet és király megértse egymást. Udvarhelyvármegye tegnap hozott határozatával ezen reményeknek ad kifejezést, melyek alapján „sikerülni fog a szönyegen levő nagy kérdéseket úgy megoldani, hogy a szabad és független Magyarországnak fogja a királyi trón megtalálni kipróbált erős támaszát, s a sok viszontagságot kiállt király hű magyar nemzetének boldogsága; hódolata- és szeretetében fog vigaszt és megnyugvást találni.”

Tehát az üdvözlési határozat nem szolgál megnyilatkozás a legfőbb hadur iránt, hanem igenis egy öntudatra ébredt népnek a jobb jövő reményében vetett óhajítása.

Itáliában.

(Mozsaiok.)

Írta: Kovács János.

Vacsora után séta a tengerparton vidám jókedv, zajos beszélgetés, hangos nevetés között. Persze, hogy az élősdiek nem maradhattak el, jelen esetben növendék Lazaronik. Egyik — 12 esztendőös impositor — kecsesen cigánykerekelt vetett, ezután a kezén sétált s végre ritmikus hajlongás közben Valentsikné előtt megállva kivágta a hatalmas bököt: „schöne Madam”. Hogy a többi nő mit gondolt — pedig volt köztük nászutazó is, — nem tudom. Valentsik azonban rögtön a helyzet magaslatára emelkedett és gavallérosan fizette a kis gavallért. Hogyan kapott volna kedvet a másik is! De ez már dühbe gurította férjem uramat és ijedtségül esőernyőjét felnyitotta. Ennek pukkanása csakugyan elriasztotta a tolatkódó apróságot, de mikor biztos távolságban érezte magát, úgy sajnált le: „Sacramento! Misérable nation!” „Szent Uristen! Micsoda nyomoruságos népség.” Tabló!

Az öreg Vesuvius lepipált, amennyiben egyáltalában nem pipált. Többeszer esztendőös vénfejét sűrű felhőbe burkolta és makacsul vonakodott kíváncsiságunkot kielégíteni. Ha nem láthattuk magát, megnéztük rémes pusztításának borzalmas színbélyét, Pompeit.

A régi délitáliei oszkus és a görög szellem találkozási pontja volt e hely, melyet hat méter vaagságú lávaréteg alól ástott ki — eddig csak egyharmad részben — a tudomány-szomjas modern világ. Rettenetes eszefodó! Amint belépünk a főkapuján, meglepnek nyilagyenea, szabályosan kereszteszódó széles utcái, melyek feldomborultak s így a lefolyó eső a várost is tisztította; a kocsi ut mellett pompás gyalogjáró mindkettő lávakoczkákkal kirakva. De mindjárt az is feltűnik, hogy hajdani itáliai embernek két dolog képezte nélkülözhetlen életlelemét; víz, minél tisztább és minél több víz; levegő, ismét minél több levegő. Vízvezetési csövei ma is teljes épségben vannak fenn, kulkávi csaknem ingerlőnek,

hogy dőlünk neki a valamikor vizet ontó faun szájának és csillapítsuk szomjuságunkot; furdó pedig utólrhotlen kényelemmel és czélszerűséggel vannak berendezve. Egymás mellett a hideg, langyos és gőzfürdő bazénjei, minden ember rubájának kis fürke; oldalt peig, egye személyek számára külön kádak. És légfűtésre berendezve! Ugyan mit haladtunk 2000 év óta köztisztaság, egészségügy szempontjából. Nekem úgy tetszik, mintha estünk volna.

A lakások építésénél pedig az izlés valósággal versenyez az okos számítással, hogy a háznak minden zegét-zugát töltsen meg az életelő levegő. Minden arra rendelkezve, hogy örökös derüt bintsen lakóira; a perystilium apró szobrocákai és virágos kertje, épen úgy, mint a fogadóterem falfestményei nevetnek, mulatnak. Soha sem láttam kedvesebb dolgot, mint a római ház falfestményeinek amorettejjei; ózet, kecskét bajszolnak: szüretelnek, olajbogyót szednek, a fák ágain himbálónak, fürdenek. És oly üde színekkel vannak odalehelve, mintha csak a tegnapi vetette volna őket a falra, valami jókedvű piktor. Minden a maga helyén, még a tükröt is az atrium márvány-ajtó felébe illesztették be, hogy a ház urnöje épen az utcára lépés előtt, még egy pillantást vehessen karcsu alakjára, költői redőbe szedett ruhájára.

Ha pedig a polgár a forumra lépett, annak közvetlen körében minden ügyét-baját elintézhette. Perekedhetett: ott ull az igazság palástja; áldozhatott a nagy Jupiternek; hódolhatott az Egyiptusból beplántált szerelem-ikénnőnek, Isisnek; izmait edzhethe a gymásiumban; a port és izzadságot lemoshatta a fürdőben; érzését nemesíthette a színelőadásokon; indulatait kielégíthette a gladiatorok és vadállatok küzdelmében. S mindezt alig kellett néhány lépést tennie! Hanem a láva rettentően végzett ezzel a gyönyörű világgal, ezzel a fiomult élettel! A muzeum borzasztó képét tárja elénk a Kr. u. 79. év egyik éjszakájának. Itt egy Venus-alaku leány veti magát a földre és a pörkölő forráság ellen kezével védi azemeit; amott egy óriási férfi fekszik hanyat vad kétségbeeséssel szoritva össze öklét és ajkait, mellette kis fiának tagjai valóságos

karikába zsugorodtak; tovább az anya érdekes állapotban. A szögletben a házörző kutya nem tudja eltépnél lánczát és fájdalomban harapdálja, rája saját lábát! Körül épen maradt ruhadarabok, női derékszíj, megpörköt mandula, szőlő, gabona, kenyér. Hát voltak e világnak förtelmei, amikről az avatatlanszemek elől elzárt képek csunyamódon beszélnek, de e förtelmekért borzasztóan megbűnhődött. Délután bejártuk a tavalyi lávakióntés mezejét, a már sziklakemény látatómez, az összepréselt házak, a beszakított templomajtok nagyon megértetik velünk, miért van a község felkoszoruzva, feldiszítve? Az évfordulón háláadó istentiszteletet tartottak, hogy nem ismétlődött a már-már kétezer éves esemény. Bizony nagyon közel voltak hozzá!

Estefelé még volt annyi időnk, hogy Károllyal villamosra kapaszkodva eljutottunk Nápoly legmagasabb pontjára. Egyik előkelő utcán haladtunk végig kecske-nyájak között. Ezeket a legelőről behajtva minden megrendelő kapuja előtt megállítják, a szolgáló kifeji a család szükségletét s azután tovább. Pompás aziesztéma a tejhamisítás ellen! Egyszerre azonban villamosunk megállott s mi leszállva egy szük sikátoron neki vágunk a korzó irányának. Azt mondják, hogy Nápolyban mindig dühbörg valami járvány. Mi ezen az utcán láttunk annyi és annyi féle piszkot, hogy ezután cseppet sem csodálkozom a fentebbi jelenésben. És ezen a büzös orrfacsaró miazmatelepen kiűt az utcán dolgozik csizmadia, szabó, üstfoltozó, esőernyő-reparáló stb. stb.

Talán ez este telt el részünkről legvidámabbat; majdnem dévajságba csapva, hogyno is örültünk volna, mikor holnap Capriba rándulunk ki...

Igen ám! Ember tervez és... az esőnek bántó kopogása meg Dániel Károlynak hasonló dörgetése ébresztett fel. Tehát vége az éjszakai édes alvásnak és a másnapi bájos álomnak. Busan összeszedtük holminkat és a vasuthoz kocsiakéza vizagszálásul dudogattuk, hogy „Gyönyörnek sok lett volna” még Caprit is látni. A „schöne Madam” szempilláin ott csillogott egy könyecsepp. Isten veled Nápoly!

BELFÖLD.

A vármegyei számvételek. Kolozsvár-
ról írják: Kolozs megye törvényhatósági bizottsága
imént tartott ülésében határozatot hozott az 1902.
évi III. törvényczikk hatályon kívül helyezése és a
megyék számvételeinek visszaállítása dolgában. A
határozat rámutat arra, hogy a közpénzügyi alapokat
illető tartozásokban igen nagy a hátrálék, mivel a
vármegyei számvétel államosításával az eddigi
kezelés és az ellenőrzés nehezkessé vált. A határozat
főszólag a tartozások behajtásáról az államosítás
előtt és utána való statisztikai adatokat, a melyek-
ből kitűnik, hogy a számvételek államosításáról
szóló törvény nem vált be. A törvényhatóság tehát
felhatalmazza a vármegye alispánját, hogy folíratot
intézzon a kormányhoz a vármegyei számvételek
visszaállítása dolgában.

Politikai jegyzetek.

Székelyudvarhely, jun. 14.

Abban a hallhatatlan órában, melyet Arany
János Széchenyi István emlékének szentelt, a
legnagyobb magyarral azt a keserű sóhajtást
hallatja, hogy elvész az a nép, mivelhogy tu-
domány nélkül való.

Azóta negyvenhét évtendő telt el. A ma-
gyarság nem vészett el, gyarapodó erővel, új
reményekkel indult neki a második évezred-
nek. De hogy ma már számot tesz a népek
versenyében, hogy erje megnövekedett és egyre
nagyobb feladatokra érett meg, abban jelentős
része van annak is, hogy negyvenhét évtendő
alatt évszázadok kényszerű mulasztását pótoljuk,
hogy mindeképen törekedtünk „tudományunk”
azaz kulturánk gyarapítására.

A felsőbb és középosztályok általános mű-
veltsége ellen nagyjában nem is lehet súlyos
kifogásokat tenni. A kultúra azon an nem lehet
luxuscikk, mely bizonyos vagyoni czeszushoz
van kötve. A kultúra bizonyos elemeinek leg-
alább el kell hatolni a lakosságnak társadal-
milag és gazdaságilag legalantasabb rétegeibe is.
A mélységeket magasságokká varázsolni nem le-
het, de azért a mélységekben sem kell örök
sötétségnek honolnia. Valamely nemzet kulturá-
lis színvonalát nem az élet legcsúcán és kelle-

mes magaslatain elhelyezkedett emberek művel-
tsége állapítja meg, hanem annak a résznek nagy-
sága, melyet a nép fia hódíthatott magának a
kulturából.

És ebből a szempontból fessegetve azt a
kérdést, még ma sem mondhatjuk sokkal többet
Széchenyire. A magyar nemzet már nem „tu-
domány nélkül való,” ha a lakosság átlagának
műveltségét kutatjuk, de a nemzetnek egy je-
lentékeny része, a szószeres értelmében vett nép
még mindig nem jutott be a tudás sánczai közé.

Kiméltelen őszinte világitást vet erre a
szomorú tényre az a két rendelet, melyet A p-
ponyi Albert gróf kultuszminiszter a szabad
tautítás egységes szervezése és a közművelődési
házak létesítése dolgában legújabbán kibocsátott.
A kultuszminiszter nem hízlel a nemzetnek.
Az ő nagy egyénisége nem kapható az ilyesmire.
A pponyi Albert gróf nyíltan rámutat arra,
hogy a műveltség minálunk még nem az az ál-
talános köztulajdon, a melynek a kultúra dol-
gában fejlettebb Nyugaton megcsodálhatjuk. A
felsőbbfokú műveltség még megjárja, bár léz-
gái lépten-nyomon szembeötlenek. Az elemi mű-
veltség azonban oly gyér, hogy ebben a teki-
tetben hazánk igazán a legsajnálatosabban elma-
radottság képét mutatja.

Remélhetőleg a közoktatási tanács talál
majd utat és módot arra, hogy megvalósítsa a
miniszternek azt a gondolatát, hogy diplomás
emberek szaporítása és iskolai bizonyítványok
tultermelése nélkül is egyrészt gyarapítani lehet
a kultúra anyagát, másrészt pedig a népesség
új elemeit bele lehet vonni a kultúrába.

Önálló vánterület és nemzeti iparfejlesztés,
ezekről beszél ma mindenki minálunk; még tal-
lún a csecesemő is ezt gyűjtötte, ha értelmesen
gondolkodni tudna. Mert most ezek a jelszavak
vannak divatban és nálunk mindennek a divat
szabja meg az irányát, még a politikának is
Örvendtes dolog, hogy a gazdasági önállóság
és iparfejlesztés gondolata annyira népszerűvé
tudtak válni, holott eddig kizárólag közjogi kér-
déseket alkották az érdeklődés tárgyát. Csak az-
után bele ne unjunk ebbe a divatba is.

Csodálatos jeleség, hogy mi csak banket-
ten és újságcikkekben tudunk hevülni a magyar
iparért, de a gyakorlatban mitsem teszünk érte.
Még a tulipán-mozgalom sem tudott lendíteni a

magyar gyártmányok keresletén; a mi iparpár-
tolásunk legfeljebb a — gyufáig terjed. Arra
kényesek vagyunk, hogy magyar gyufával gyujt-
suk meg illatos havannánkat, de ennél többet
azután ne is várjon tőlünk a haza.

A törvényhozás megszavazta az iparfejlesz-
tésre a százezer milliókat, de minő eredményt vár-
hatunk az olyan iparpolitikától, a mely kizáró-
lag idegen tőkepenz segítségével véli a magyar
ipart megteremteni? — Kétségtelen, hogy a
mi különös viszonyaink között a külföldi tőke
beözönlésének is örülnünk kell; bár az így ke-
letkező ipar nagyon hasonlatos az üvegházi
növényhez. Mikor gondol végre a magyar tár-
sadalom arra, hogy a maga erejéből teremtsen
gyáripart? Mondják, hogy szegény nemzet va-
gyunk és ez — fájdalom — igaz is. De vár-
hatjuk-e gazdasági helyzetünk föllendülését, mi-
kor a gyári vállalatok alapítását kizárólag kül-
földi tőkésnek engedjük át? Ezek a külföldi
pénzen megteremtett vállalatok legfeljebb mun-
kát adnak a népnek, de a nyereség a külföldi
tőkésnek zsebébe vándorol és mi hiába várjuk
az ipari jólét áldásait.

Pedig másképp is képzelhetnők a dolgot.
Ha a mi nagyvagyoni mánásaink egy szép na-
pon elhatároznák, hogy az egyoldalú mezőgaz-
dasági termelés helyett egyuttal gyáripari vál-
latokra adják a pénzüket, akkor egyszeriben
másként állanánk az iparfejlesztéssel. De nem-
csak a mánásokról van szó, hanem az egész
magyar társadalomról. A statisztika bizonyítja,
hogy takarékpénztárainkban igen jelentékeny
tőke van felhalmozva. Még a kis mezővárosi
takarékpénztárak is százezerreket, sőt milliókat
forgatnak évenként. — Mekkora ipari fejlődést
lehetne teremteni, ha a magyar közönség arra
meggyőződésre ébredne, hogy tőkéje után
nagyobb jövedelmet élvezhet, ha ipari vállalko-
zásba fekteti és nem takarékpénztárba hordja.
A magyar ember azonban érthetetlen módon
vonakodik minden vállalkozástól, ha százszor
bizonyítja neki, hogy a vállalat meghozza
a maga nyereségét.

A nemzetiségi kérdés oly nagy részletével,
mint a horvát-ügy, az ország minden részén
lehet és kell foglalkozni most, mikor az ország-
házban egész horvátvilág van.

Hogy a horvátok akcióját megértsük,

VI.

Itt vagyunk Firenzében, a virágok városában!
A kép, mit reggel első tekintetre nyújtott, nem volt
olyan ódonaszerűen lebilincselő, mint Rómáé, nem
adta a Nápoly fényes pompáját: de azért volt
benne valami megnyugtató, mit amazokban nem ta-
lálunk. Középen hatalmas kömördeből csattog az
Arno, két részre osztva, mint a Duna a mi szépsé-
ges fővárosunkat s a hasonlóság még tovább is tart,
amennyiben nyugati része hegygyé emelkedik s friss
falombozat borítja. Tereit szokatlanul tiszták, utcái
aranylág szelések és „liliorum ubique plena est,”
kirakatok ablakai, kapualjak, szállók előcsarnokai
mind tele vannak virággal. Legforgalmasabb részein
főstrűn egymásmelletti műkereskedésekben szobrok,
festmények, világhírű alkotásoknak remek másolatai.
Egy-egy ilyen kereskedés milliányi értékeket képi-
vel márványban, alabastromban, vészakokban. Az em-
berek nem tolaokodnak, nem boszantják idegessé a
szegény idegent, nem csap fel mindenkit hivatlan ve-
zetőnek, nem zavarják ki legszebb illúzióiból, hanem
engedik, hogy zavartalanul élvezze a szépet. S ez a
benyomás mindvégig megmarad, mintha csak a Me-
dicieiek előkelő uriasága udvariaságra kötelezné a
kései utódot, mintha Michel Angeló komor szelleme,
Fiesole gyermekded játszólelke, Petrarca édes-bus
keserve megihletne mindenkit, hazait és idegent egy-
formán. Hejh! mert ez a hely valamikor lángelmék
gyülekezési pontja volt; valami kibeszélhetlen vá-
dor ózton ide őrte mindazokat, kik nagy érzések-
től, nagy gondolatoktól vajudtak, hogy aztán ez egy
ponton halmozzák garmadába a lángelme művészi
nagyságának szemképrázató kincseit.

Milyen jó lenne öme kincsekből szemelgetni,
de egy-két nagy szellem majdnem magához lánzol.
A Maria Annunciata templomban két siremleé ragad
meg, mindkettő modern alkotás: Michel Angeló és
Petrarcaé. És a Michel Angeló mennyire nem méltó
hozzá, mintha csak ez emlékek kiesztertségével is
emelni akarta volna amannak óriási nagyságát. Pe-
dig semmi szüksége rá! Előtte áll három vézna ge-
niusz, de nem igen tudják mit csinálnak: tehát
jelképezik a festészet szobrászat és építészet halálját.
Pedig M. Angeló igazában szobrász volt; híres Dá-
vid szobra körül gipsz-másolatokban öszegyűjtve
találjuk öszes ilyenmő alkotásait, de belépünk a
sok vihart átszenvedett tanácsterembe és rögtön

szemünkbe ötlök egy hatalmas gobelin „Harcz a
zászló körül,” csupa izomélet, ki másé lehetne? A
Palazzo Vecchioan egy „Szt. család-”ra bukkanunk,
gyönyörű színhatás, de minket nem az hat meg, ha-
nem az alakok plaszticitása, mindenik magában
szinte különvállik, kidomborodik és mégis micaoda
öszhang. Ime a szellem eltörülhetlen bélyege. Minő
komor, titáni gondolatok feszítheték, perzselhették
ezt az agyvelőt hosszú 86 éven keresztül!

Ellentétül az a derűsen egyszerű lélek, kit
már kortársai „Fra Angelico-”nak, angyali testvér-
nek neveztek. Valóban egy angyali lélek szükséges,
hogy az életet a művészet dicsőszorujával így ara-
nyozza be. Csupa kedvteléből befeti barátársainak
celláit a megváltás édes és tragikus képeivel s e
képek ma a művelt világ záródoklásának célpont-
jai. Iméltelen visszatér a szent család eszméjéhez,
Mária megkoronáztatásához, a keresztül való levé-
tel komor témájához és a legötöttebb tonustól az
elragadtatással éneklő, zenélő angyaloknak végtelen
skaláját tárja fel előttünk. Minden oly üde, mintha
nem 5 század előtt, hanem ma alkották volna meg.
Ezeket nem fogott az idő.

Lépjünk be az Uffizi vagy Pitti-palotába, ismét
ott találjuk a világ minden tájának turistáit, de
már a bedekker nagyjából hiányzik. Itt az emberek
nem bírálják, nem analizálják akarnak, hanem élvezni,
gyönyörködni, elmerülni a szépség bámulatába. A
bejárat felőli két első terem a világ nagy festőinek
önalkotta arcképei töltik be és csorak-csodája ma-
gyar festőt is találunk közöttük: Benczur Gyulát,
sőt később egy magyar tárgy festményt is szemlél-
hetünk: Árpád-házi szt. Erzsébet képét. Majdnem
minden nagyobb vászon előtt egy műkedvelő, vagy
professionátus másoló, egyiz csinálja a maga szá-
mára, a másik megvélő készletéből azonnal hajlandó
eladni. Legtöbbször valamelyik éneklő angyal fűrtös
fejét másolják; soknak tetszik az ártatlan Zsuzsánna,
nem kevésbé a habokból kiemelkedő Venus. A pa-
lota másik szárnyában Rubensnek és kortársainak
vásznaai vannak elhelyezve. Kitévő alkalom az ösze-
basonlításra; realizmus talán több van ezek közül
egyikben-másikban, de a színek játéka meg sem kö-
zelíti az olaszokét. Hiába más a milió!

Mindjárt első nap bejártuk a keresztelő kápol-
nát, nálunk beválnék jókora templomnak; hanem
székesegyháza alapos csaldósnak juttatott osztályo-

savá. Kívül csupa fény, csupa csillogás, csupa már-
vány, hát még milyen lehet belülről; fakóság, csak-
nem bántó egyszerűség, mintha a márvány elfogyott
volna, vagy, mintha csak a külső hivalkodást tekin-
teték volna czélnak. Ezen a családon aztán nem
segítenek a templomnak különben sem nagyszámu
műalkotásai. „Campanile-”jét a legtekélyesebb go-
thikus építésnek tartják, amelyben még a legkisebb
kődarab, legkisebb szeg is a stílusnak megfelelően
van beillesztve. Onnan tetejéről gyönyörű panoráma
táruhat ki a városra és vidékére, megváltottuk ta-
hát jegyeinket abban a hiedelemben — ma sem tu-
dom, honnan származott hiedelmünk, — hogy liften
juthatunk fel. Lift az persze nem volt, mi tehát
neki vágtunk a gyalogmászásnak s megtevé egyhar-
madát — 84 lépcsőt — letörtén tértünk vissza.

Időnk azonban veszedelmesen fogyott mind a
kalendáriumban, mind a zsebben. Tehát csak amenny
röptében fogunk egyetmást megtapasztalni. Pizának
egy délelőtti szántunk és megérkezve ősi szokás
szerint rátelepedtünk egy egység-kocsira. A ló vén
volt; a gazdája még vénebb, a kocsi legvénebb, mert
amint ránehedztünk kitárgult szőcei, rugói, az egész
kocsitettet ráfektették a négy kerékre s mikor a
kiérdemült táltos hosszas alapos nogatás után elin-
dult, a négy kerék oly vesztül surlott, mint akár
négy köszörűkő. Mekkora gaudiumot okoztak a
többi fiakkoreseknek, mekkora csufondarossággal ki-
abálták: „Belle familia,” szépséges egy család. Vá-
loutsik az emberi méltóság nevében akart leszállani,
de nem engedték meg a görbe tornyot meg nem
láttuk, ekkor elbocsátottuk a viseltes alkalmatossá-
got. A görbe torny tényleg horgas, a nagy tem-
plom hajójában néma méltóságban és mozdulatlan-
ságban csüng a hatalmas bronz csillár, melynek
lengése Gelilleit a föld mozgásának törvényére ve-
zette reá s ezzel több ezer éves hiedelmet döntött
halomra; battistueójának faragványai, allegorikus
diszitései a kezdődő renaissance első fecskéi. De
maga a város olyan néma, kihalt, hangtalan, mintha
nem is a mindig jókedvű olasz nép között járnánk.
Hol a régi dicsőség, a régi nagyság. „Ez a város a
XI. századtól a XV-ig rettegett tengeri hatalmasság
volt, mely legyőzte a szaraczeneket fenhatósága alá
helyezte déli Olaszország kisebb kikötő városait,
megküzdött a normanokkal és Genuával.” És ma?
A temetőtől az Arno partjáiig 15 percznyi utat tet-
tünk és nem találkoztunk 15 emberrel. (Vége kov.)

első sorban tudunk kell, hogy összes törekvéseik tulajdonképpen arra irányulnak, hogy autonóm jogaiknak lépésről-lépésre való kiterjesztésével lassankint államot alkossanak az államban és azután egy alkalmas pillanatban egy délszláv államot kreáljanak, melynek súlypontja a mai Horvátországban lenne. — Minthogy az európai hatalmak manapság mindenkinek a köröme nagyony vigyáznak, hát nem igen engednek a délszlávokat pusztá szereléből ilyen házasságra lépni már csak azért sem, mert a statusquo fentartására soha jobban nem vigyáztak, mint most. Itt tehát csak lépésről-lépésre lehet boldogulni és minden egyes lépcsőnél, mely a külön államiság magaslatára vezet, külön jogalapokra kell és szokás hivatkozni, sőt nem árt az igazi célt néha-néha letagadni.

Nehéz lenne elhiteni velünk, hogy a jogos alap kimutatásával be lehetne bennünket csapni és az erővel vagy furfanggal kicsikart, vagy még ezután kipréselendő kiváltságokat jogosoknak lehetne feltüntetni. Legyünk csak őszinték. A törvényekre és történeti adatokra való hivatkozás csak takaró, mert végeredményében mégis csak aki bírja, az marja.

Gyakorlati életpályákra!

Székeljudvarhely, június 14.

I.

Ma, midőn látjuk, hogy az u. u. tudományos pályán mily nehezen boldogulnak gyermekeink, midőn látjuk, hogy egy-egy csekélyke állásért is mily elkecseregedett a harc: igazán ideje, hogy gyermekeink lelkét a gyakorlati pályák felé irányítsuk; ideje, hogy e pályákat gyermekeinkkel már kis koruktól kezdve megkedveltsük.

Megkívánja ezt gyermekeink jövőjéről való észszerű gondoskodásunk. Megkívánja ezt Isten, meg a haza s meg ama mélyes szeret, mely minden jó ember lelkében él azok iránt, a kiknek életet adott, s akiknek jövője, boldogsága első sorban is a szülők kezébe van letéve,

Elemezzük egy kissé a dolgot s lássuk, hogy minő kötelességet ró Isten a szülőkre — gyermekeikkel szemben?

Rousseau szerint a természet kezéből, szerintünk pedig az Isten kezéből, minden ember épen kerül ki. Minden ember már önmagával hozza világra boldogulásának feltételeit. Ám a gyermek az ember kezei között testileg, lelkileg nem egyszer jut tönkre. Most a szülői gondatlanság testileg teszi nyomorékká, majd megrögzött, a mai korhoz semmiképpen sem illő, teljesen türelt nevelési rendszerünk rontja el lelkileg annyira, hogy ez életben sem Istennek, sem embernek nem válhatik hasznára.

Tudjuk azt, hogy minden embernek kétféle rendeltetése van: földi és égi. Csak az elsőről szólván, a cél az: legyen az ember munkás, vallásos lelkületű, becsületes, mely már aztán a földöntúli célt is előkészíti, munkálja.

Nos, az életnek ezt az igazán ideális, szép célját gyermekeink nevelésében minő eszközökkel munkálhatjuk?

Aki aranyat kutat, ugy-e bár le kell szállania a föld mélyébe; a fáradságos munkáé a siker. Mély bányá a gyermek lelke is. Be kell hatolnunk annak mélyére, hogy képességeit, hajlamait kikutatva, kifürkészve, kit-kit a saját képessége, tehetsége előírta pályára szabassunk. Itt a szülői gőg, a nemesi oklevél, mely szegénylenő gyermekét a gyakorlati életpályák valamelyikére adni, mert hát ősei som voltak szurtos kezűek, — mert hát egyikük sem árult a pudli mellett — megszűnik.

Hát bizony a gőg, a gyakorlati életpályáknak nem becsülése, megvetése már is szomorú viszonyokat okozott nemzeti életünkben. Nemcsak az erkölcs-telen életnek vált melegágyává, hanem párnájává a csommittevésnek, és a tétlenségnek is, a mélyről aztán nap-nap után egy-egy rossz ember kel föl, hogy lerombolja azt is, a mit a jók lelke felépített; a mit a munkás emberek lelke alkotott.

S hát a haza, e szent fogalom, a melynek szeretét annyi ajk hangoztatja, de a mely a maga eszményi tisztaságában oly kevés ember lelkében él, mit vár a szülőktől?

Bizonyára azt, hogy gyermekeik a hazának hasznos, munkás polgáralvá váljanak.

Tudjuk azt, hogy a munkának igazi értékét az a szeretet adja meg, melylyel azt elvégeztük. A kedv,

a lelkesedés nélkül végzett munka után áldás soha sem fakad. Ha még tudással, ésszel végeztük is azt, hiányzik e munkából valami, a mi hideggé, rideggé teszi azt. A téli nap is süt, sugározza a fényt, de nem melegít, életet nem fakaszt. Ilyen a kedv nélkül végzett munka is. Tehát az igazi hazaszeretet is azt kívánja tőlünk, hogy gyermekeinket olyan pályára szánjuk, a melyen tehetségének megfelelő tért nyerve, áldással munkálkodhassanak nemcsak önmaguk, hanem hazájuk üdvéért is. Egy virágzó állam alapjait csak azok a szülői rakkhatják le, a kik menten minden elfogultságtól, előítéletektől, nagyravágyástól, gyermekeiket olyan életpályára szánják, a mely míg egyrészt meg-egyezik azok hajlamával, tehetségével, másrészt az egyéni boldogulásuk, az anyagi jólétnek is legbiztosabb forrásait nyújtják.

Van még egy szent érzés, a mely megmutatja az irányt, a melyen gyermekeink életpályájának megválasztásában haladnunk kell s ez az okos szülői szeretet. Okos szeretetről szólók, mert mint igaz az: hogy világszeret az az ész, amelynek nincs szíve: ugy az is bizonyos, hogy világszeret az a szív, a melyeknek nincs esze. Ez okos szülői szeretet őrt áll mindig gyermeke lelke fölött s annak jövőjét sohasem téveszti szem elől. Ha az anyai szem olyan éles, ha a szeretete oly mély, hogy évek hosszú sora óta vándorló gyermekét, bár a gyermekből férfi lett, megismeri: ugy a gondos szülő is rátalál a nyitjára annak, hogy mily uton láthassa boldogulva gyermekét, megtalálja az irányt arra, hogy szíve magzatából, a szülői kebel az éltető reményességéből egy talpig derék, becsületes ember váljék: örmére a szülői kebelnek, díszére nemzetének.

(Folyt. köv.)

Spaller József.

HIREK.

Székeljudvarhely, jun. 16.

Az ónodi gyűlésről.

Szép napok emléke újul fel lelkemben, látom fejedelmem az ónodi síkon. Látom mint vonul be a hü népe közül, a hü népe közé, fejedelme lett már a kicsiny Erdélynek, nem csak megválasztva, de beiktatva Marosvásárhelyen.

Innen vette útját. Székelyei közül az ónodi síkra, a hol várta már a testvér haza népe. Bár az országgyűlést 1707. május 1-re hivta össze, el kellett halasztani 16-ra mert némely vidéken oly nagy esőzések voltak, hogy lehetetlen volt a nagy utat megtenni.

Hazánk történetében mintegy forduló pontot képez ezen gyűlés, melyet Telekessy püspök ünnepeles „Veni sancte“-val május 31-én nyit meg s tart június 22-ikéig, a midőn Pethes egri prépost „Te Deum“-mal zárt be.

24 törvénypontot alkottak ezen gyűlésen, melynek bizonyára legfontosabbika a „2-ik articulus“ a melyben József király trónváltását mondják ki, mert „Aminek okáért az ausztriai háznak oly csalárd alátomban való alánk áskálásával, veszedelmünk munkálkodása és álnokul velünk bánása s nem egyebire, hanem hogy maga kegyetlen uralkodása és utálatos igája s erőszakos hatalma alá hajthasson bennünket stb. stb. ez . . . ezen mi mindnyájunk közösleges akaratajból végzett és megerősített articulusunkkal magunkat omlított I. József császár és általa az egész ausztriai ház rajtnok követel királyi engedelmességéből s tiszteletből és minden magának tulajdonítani kívánt jussától magyar koronánkhoz, országunkhoz való ragaszkodásától felszabadultnak declarálván stb. . . . országunkat király nélkül lenni jelentjük és hirdetjük.“

Ily képpen végeztek őseink Krutcsay uram előterjesztésére a rendek, a kik között őseink is helyet foglaltak, mert az ónodi országgyűlésen résztvettek Udvarhelyszék követői is, kik közül a legnevezetesebb Daniel Péternek jutott, ki mint Rákóczi fegyvernöke ugy a marosvásárhelyi fejedelmi beiktatáson mint az ónodi gyűlésen a fejedelmi buzogányt vitte bíbor párnán a fejedelem előtt. Nagy Péter császár követinek audentiáján a fejedelmi trón mellett állt a buzogánnyal. A fejedelem követe volt a svéd királyhoz és a moldvai vajdához. Részt vett a trencsényi véres ütközésben is. De nemcsak követői által hanem nemes ifjai által is képviselve volt nemes székünk, mert a fejedelem veres kopjássainak nagy részét udvarhelymegyei székely ifjak alkották.

Midőn Krutcsay uram a gyűlésen megtette előterjesztését Bercsenyi Miklós emelkedett szólásra s elmondotta, hogy ne csodálkozzék a gyűlés ezen indítványon, mely nem új, mert már a szécsényi országgyűlésen elhatározottat, de nem publicáltatott azért, mert hittek az alkudozásokban s bíztak a jó eredményben. Most tehát midőn látni való, hogy minden jó akarat hiába volt, fogadják el, hogy ugy a francia királylyal, valamint más ügynöket segítő fejedelmekkel könnyebben szövetkezessük. Egyhangú lelkesedéssel fogadta a gyűlés a jegyzőkönyvre vette

„Eb ura Jakó, mai napságtól fogva József nem királyunk abrenunciálván mindenekben ellene inkább egy óra alatt elveszünk sem mint örökös jobbágy-ságot visoljunk.“

Igy történt ez 200 évvel ezelőtt június hó 14-én. Kérdések kérdése marad, hogy vajlon helyesen cselekedtek-e? Talán a mai szomjúvegen nézve nem, de ha az akkori viszonyok közé képzeljük magunka-igen, sőt másképp nem is cselekedhettek volna. Az alkudozások hamisak voltak s midőn belátták azt, hogy a francia királylyal szövetkezéseuk fel kelt let szabadtaniok magukat.

A többi articulus régi kérvényeket ujít föl, megerősíti a szövetséget s tudja Isten, ha nem hal meg Lajos francia király talán jobbra fordult volna hazánk sorsa. De bármikor kötöttünk szövetséget más állammal, csak mi állottuk, minket mindig felültettek, hogy bizékenységünket saját javukra használják fel.

Minden nap ünnepp van mostanában. 200 éves multja a daliás időknek, midőn nem volt szentebb a magyarnak semmi, mint a haza véres földje.

Látom a nagy fejedelmet a mint felajánlja a szövetséget a rendeknek, hogy lemond vezérlő fejedelemségről, ha ő benne látják a haza szabadsága kivívásának akadályát, s látom megvillani az ősi szablyát a melyek összevagdálják turóc követi t a kik megsértették körvelükkel a fejedelmet. De látom nagy Rákóczit kegyelmet adni is, könyözni a hatalmas férfit, midőn panaszáának következményeit látja.

A hazafiságnak, vallásoságnak szebb, nemesebb példáját nem ismerem, Rákóczit csak bámulni és tisztelni tudom.

t. p. a.

A közigazgatási tanfolyam vizsgáló bizottsága. A belügyminiszter a marosvásárhelyi közigazgatási tanfolyam vizsgálatára, melyhez Udvarhelyvármegye is tartozik, a bizottságot következőleg alakította meg. Elnök: ifj. Ugron Gábor dr. főispán. Helyettes elnök: Nagy József dr. alispán. Kérdező tagok a tanfolyam előadóin kívül: Bakó András körjegyző, Balla Ödön árvaszéki elnök, Deák Lajos tanfelügyelő, Dósa László főmérnök, Jakab Rudolf táblabíró, Kassai Imre körjegyző, Pál Károly ev. ref. tanár, Sebeas Jenő dr. ügyvéd, Udvarhelyi Sándor dr. kir. ügyész.

Egy hó közigazgatása. Udvarhelymegye közigazgatási bizottsága f. hó 12-ikén tartotta e havi ülését Ugron Ákos főispán elnöklété mellett. Tárgysorozat rendén előnök Dr. Damokos Andor alispán tette meg jelentését. E szerint az iktatóra érkezett 721 ügydarabból 623 nyert elintéztést. Egy évre érvényes utlevél 133 dbot adott ki. Az utóállítások megtartattak. A fősorozáson nagyszámban távollevő állítás kötelesek ügyében nyomozatott vezetett be, amidőn kiderült az, hogy a 76 Amerikába vándorolt egyén közül 36 nem kért és nem kapott utlevélet, tehát vagy hamis utlevéllel, vagy pedig a künn levő rokonok által visszaküldött hamis utlevéllel utazott ki. Megemlékezett jelentésében arról is, hogy a miniszter a folyó évi költségvetést jóváhagyta, s ennek keretében az árvaszéki elnök új jegyzőit, iktatóit, kiadóit és dijnoki állásokat kreáltattak. Megemlékezett továbbá a Farkaslakán, Szentléleken és Kecseten keresztülvonuló pusztító forgószélről, mely 12 lakóházat, 32 gazdasági épületet és 700 gyümölcsfát pusztított el. A kár 40 ezer koronára tehető. A miniszterhez felterjesztést tett államegély adása végett. **Barabás András** árvaszéki elnök jelentéséből kitűnt, hogy az iktatóra érkezett 1638 ügydarabból 1282 darab nyert elintéztést. — **Dr. Lengyel József** m. főorvos jelenti, hogy a város területén fellépett vörheny és hasiagymás terjedését, a szigorú és gondos intézkedések folytán, sikerült megakadályozni. A hó folyamán a megye területén 75 hevenyfertőző beteg jelentettek be. A közkórházban 253 beteg állott gyógykezelés alatt, kik közül a hó végén 114 maradt további ápolás alatt. Székelyudvarhely városban jelenleg 10, a kórházban 6, összesen 16 tifuszos beteg van, **Elnök** szükségesnek tartja, hogy a közkórház vize a járvány tartama alatt továbbra is a közönség rendelkezésére álljon, és intézkedés történjék, hogy a közönség attól egy pillanatra se zárassék el. Intézkedését kéri főorvosnak, hogy a közkórház vize is megvizsgáltsék. **Dr. Mezei Ödön** felszólalása után **Dr. Damokos** alispán ismerteti a kórházi vízvezeték ügyét, amennyiben annak fölösleges vizét az igazgató-főorvos a járvány tartamára ingyenesen engedte át közhasználatra, a továbbiakra nézve pedig az a kívánsága, hogy a villany világítás elkészültével a város a kórháznak a vízhasználatért villanyvilágítást adjon cserébe. **Ember János** tanfelügyelő jelentéséből kitűnt, hogy a hó folyamán 25 iskolát látogatott meg. — **Stratzinger Emil** kir. pénzügyi-

gazgató jelenti, hogy egyenes adóba befolyt 30080 kor. (meglévő év haason időszakában 11820 korval több), haddijban 429 (+ 316 k.), bélyegdíj és jogilletékben 14473 kor. (— 3651 k.), fogyasztási és italadóban 63316 kor. (— 1168 kor.), dohányjüvedékben 41806 kor. (— 8924 kor.). — *Szabolcs* István jelenti, hogy a törvényszék és a két járásbíróság fogházában 12 vizsgálati és 78 elítélt fogoly volt. — *Szabolcs* Rezső kir. főmérnök jelentéséből kitűnt, hogy az állami és törvényhatósági utak jók voltak. Az új építkezéseknek versenytárgyalás rendjén való kiadása nem sikerült. A törvényhatósági utak költségvetése 31 ezer koronával, vagyis 6 ezer koronával többel, mint előző évben jóváhagyatott, azonban ez sem elegendő, s még további 42 ezer kor. folyósításáért az alispán felirt. *Mikes* János gróf. szóla föl e jelentésnél és kéri az alispánt, hogy a Tanoda-utcai hid helyreállítását végeztetse sürgősen intézkedjék, mivel az elzárattott. *Elnök* megjegyzi, hogy az erdészeti bizottság a városi hidakhoz szükséges fakilhasználást engedélyezte. *Zonda* József áll. állatorvos jelenti, hogy az állategészségügy egyes esetektől eltekintve, kedvező volt. Végül *Daniel* Lajos közgazd. előadó tet-

Birtokossági rendkívüli közgyűlés. Mint-hogy a folyó hó 9-re kitűzött gyűlés nem volt határozatképes, folyó hó 23-nak d. u. 2 órájára a városi tanácssházán tartandó újabb gyűlés tűzött ki, mely a szervezési szabályzat 7. § értelmében, tekintet nélkül a megjelölendők számára és a birtok nagyságára, határozni fog a nagyszegi birtokra nézve a várossal kötendő szerződés tárgyában.

Az új Székelyudvarhely. Mult számunkban részletesen ismertettük azt a nagyszabású városrendezési tervet, melyet Dr. *Danokos* Andor alispán kidolgozott, s a város képviselő testülete elé torjesztett. A terv könnyebb áttekintése végett mai számunkban közöljük annak rajzát is. Az új utca a barátok temploma előtti térből kiindulól a Küküllő folyón át a jelenlegi sétátér egy kis részének, valamint a jelelogi állami csemetekertnek átvezésével egészen a vasuti töltésig vezetne. Az új utca egyik oldalának határvonalát képezné a barátok templomának és a klostornak építési vonala, vagyis, ezen építési vonal egyenesben nyújtva a vasuti töltésig, lenne az utca egyik oldala. Másik oldala az ezen vonallal párhuzamosan, 16 méter szélességben képzendő vonal. Az ezen uttest jelenlegi szélességi vonalába eső, jobbára apróbb épületek, a mennyiben ez még nem történt meg, természetesen megvásárolandók, illetve közérdekből kisajátítandók lennének, a Küküllő folyóra pedig egy vashíd lenne építendő. A Küküllő folyón túl eső rét, vagyis a jelenlegi sétátérnek ezen ut céljaira igénybe veendő csekély része, a bérbeadott szántóföldek, valamint az ugyancsak bérbeadott csemetekert, mind a város tulajdonát képező területek. A sétátérnek felfogott 3 hold, az ujjonnan nyitandó uttest,

jórészt, miután azokban a megye mar korábban intézkedett, tudomásulvették, csupán Arad város azon átiratát, miszerint a magyar ipari termékek törvényileg megállapított védjeggyel látásának el, továbbá egyes törvényhatóságoknak a kivándorlás megszüntetése tárgyában az országgyűléshez intézett feliratait támogatták hasonló szellemű feliratokkal. Egy pár kérvény elintézésével a gyűlés véget ért.

Az áll. polgári leányiskola, a tífusz és kanyaró-járvány következtében évről-évről vizsgálatait f. hó 3-ikán tartotta meg, s a növendékek mindjárt szét is széledtek. Az intézet most kibocsátott értesítője, melyet *Schüller* Irma igazgató szerkesztett, meleg szavakkal emlékezik meg Jung-Cseke Lajos elhunyt gondnoksági tagról. Az intézetnek a lefolyt évben 125 rendezés és 10 magántanulója volt. A tananyagot a tanterv szerint elvégezték. Megnehezítette a tanítók munkáját a tanulók előkészületlensége, mely egész természetesen az elemi V. és VI. osztály és a polgári I. és II. osztály közötti tanterv különbséget miatt. Azért ajánlatos a szülőknak, gyámoknak, hogy azon esetben, ha leánykájukat a II-ik vagy III-ik Polg. osztályba akarják felféltetni, ugy a tantervkülönbözeti tantárgyakból tanitassák, mert a készületlenségnek a növendékek vallják kárát testileg-szellemileg. A növendékek magaviselete általában megfelelt a fegyelmi szabályok követelményeinek, mit mutat az, hogy dicséretes osztályzatot 69,6, jót 20, türehtőt 48 és szabálytalant 1, vagyis 48 százalék kapott. A tanterületben annyiban történt változás, hogy Varga Ida, ki 13 évig volt az intézet buzgó tanítója, áthelyeztetett hasonló minőségben Belényesre; helyét *Takách* Ida foglalta el. Nevezetesen eseményo az intézetnek, — mint arról ami e helyen annak idején részletesen beszámoltunk, — hogy az intézet 22 éves fenállása óta, *Ugron* Ákos volt az első főispán, ki az intézet iránti érdeklődését azzal is megmutatta, hogy azt meglátogatta, amikor is meggyőződést szerzett arról, hogy a növendékek létszámának rohamos emelkedése mellett az intézetnek új, s ennél fogva saját helyiségre van szüksége. Az évfolyamán a növendékek 1065 db. kézi-munkát készítettek. A jövő tanévre a beiratások szept. 1—4. napjain eszközöltetnek.

Városi közgyűlés. Székelyudvarhely város képviselő testülete holnap, hétfőn, délután 3 órakor tartja első rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgysorozatot, melyben a villamos telep építésére szükséges 300 ezer koronás kölcsön felvétele tárgyában teendő előterjesztésén kívül lényegesebb pont alig foglaltatik, *Gothárd* János polgármester a képviselőtestület tagjainak már megküldte.

Tanév bezárása. A helybeli róm. kath. főgimnáziumban a tanulók között ismételtlen konstalt tífusz betegség miatt a vizsgálatokat f. hó 11. és 12. napjain megtartották s az ifjuság eltávozott.

A közmunka összeírása lajstrom. Székelyudvarhely város közegyi közmunka összeírása lajstroma július 1—15-ig a tanács hivatalos helyiségében közszemlére lesz kitéve, s azt bárki betekinthei. Az esetleges felszólalások a fenti határidő alatt írásban adandók be.

Évzáró ünnepély. Az ev. ref. kollegium ma délután 3 órakor az intézet tornacsarnokában tartja meg jutalomosztással, zene- és énekpályázatokkal kapcsolatos évzáró ünnepélyét, a következő műsorral: 1. „Népdalegyveleg“ Lányitól. Előadja az ifjusági zenekar. 2. Igazgatói jelentés s a jutalmak és pályadíjak kiosztása. 3. Pályázatok hegedűvel a gróf Haller Louise-féle 4, 3, 2 aranyra; továbbá a Dániel-féle két 8 koronás és a Farczady K. Lajos-féle két 5 koronás jutalomra. Pályáznak: Herczeg Lajos VII. o. t., Biró Endre, Keresztes Károly, Kovács Jenő, Marosi Antal, Schmidt Károly, Varga Ferencz, Kovács Ferencz VI. o. t., Molnár Karoly V. o. t. 4. Pályázat mely hegedűvel a gróf Haller Louise-féle 1 aranyra: Kovács Jenő VI. o. t. 5. Pályázat gondoknál a gróf Haller Louise-féle 1 aranyra: Keresztes Károly, Varga Ferencz VI. o. t. A gróf Haller Louise-féle 1 arany a nagy gordon kezelőjének Szarka B. VIII. o. t. adatik ki szorgalomdíj czimen. A gróf Haller Jánosné féle 10 korona a zene- és énekelmelőben legjárta-sabbnak lesz a jutalma. 6. Pályázat énekekkel a gróf Haller Louise-féle 1 arany, a Farczady K. Lajos-féle két 5 koronás és a Gyárfás féle 4 koronás jutalomra. Pályáztak: Rácz Zoltán VIII., Nemes Imre VII., Palló Imre V., Adorján Gábor, Fosztó György, Győrfi Ferencz, Potke Gyula IV., Paál Ákos III., Beukó Sándor, Keresztély István és Molnár Jenő II. o. t. 7. „Elcven ürdög“ Konti Józseftől (zenekar).

valamint ebbe beágazó mellékutca kiépítésével szükséges területeket levonva maradna tisztán, mint parcellázható terület összesen 13 hold. A terv költségvetését mult számunkban közöltük, s így most arra nem térünk ki.

A tífusz járvány, noha még tegnap is történt megbete-

gülés, szűnő félben van, amennyiben a városnál tegnap estig be volt jelentve 8, a közkórházban ápolás alatt van 5, összesen 13 egyén.

Törvényhatósági közgyűlés. Udvarhely-megye törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtt *Ugron* Ákos főispán elnöklété mellett rövid egy óras rendkívüli közgyűlést tartott. A rendezesített új árvaszéki állások következtében a szervezési szabályrendeleten némi módosítást eszközöltek. Az alispáni hivatal és árvaszék részére 3 db új írógép beszerzését elhatározták, a régiék visszacserelésével. A villanyvilágításnak a vármegyei székházba való bevezetésére 5404 kor. 66 fillért megszavaztak, az államjavaldalmazás terhére. A villany a megyeház összes irodahelyiségeibe, így a lakásokba is, — kivéve az alispáni lakást — be lesz vezetve. Az alkotmány 40 éves visszaállítását jegyzőkönyvben megörökítették, s felkérték a főispánt, hogy a megye hódolat teljes szerencsekívánatait a király elébe juttassa. *Mikes* János gróf indítványára utasította a közgyűlés az alispánt, hogy a jubileumi esztendőnek, a megyei tisztviselők nyugdíjába kétszeresen való beszámítására, tegyen előterjesztést. Székelyudvarhely város új helypénczdi szabályzatát jóváhagyták. Székelyzentkirály községnek a korcsmáknak vásár- és ünnepnapokon való zárvatartása tárgyában alkotott szabályrendeletét jóváhagyták. A községi ügyek tudomásulvétele után az átiratokra tértek át, melyeket

meg jelentését, melyet másik helyen közlünk. A jelentést a bizottság *Ugron* Zoltán azon indítványával tette magáévá, miszerint felirnak a kormányhoz a takarmány kiviteli tilalom elrendelése és az arankás lóherének kivételesen takarmányul való felhasználásának engedélyezéséért. — A jelentések végoztéval *Ember* János tanfelügyelő a kereszturi polgári leányiskola ügyét ismerteti, ajánlv a bizottságnak, hogy ez intézethez egy-két állami tanerő beállítását kérelmezze. A bizottság Dr. *Mezei* Ödön, *Ugron* Zoltán, *Szabolcs* Rezső felszólalása után az indítványt magáévá tette, egyben megbizta a tanfelügyelőt, hogy ez iskola állomositásának ügyét a községgel egyetértve készítse elő. Ezzel kapcsolatosan egyik felszólalásra a tanfelügyelő konstatalja azt, hogy a miniszteriumban Udvarhely-megye tanügye iránt a lehető legjobb indulattal vannak, mit bizonyít sok közegyi iskolának állomositása is, mi kétségtelen a főispán hathatós közbenjárásának az eredménye. Tudomásulvette a bizottság, hogy a miniszter Székelyszomboron postatügnökséget létesített. Ezután a bizottság a tárgysorozat levő magántermészeti ügyekkel végzett, mire a gyűlés véget ért.

Halálozások. *Enyedi* Károly főreálisk. 5-dik osztályos, életének 17-ik évében, f. hó 14-én elhunyt tifuszban. A tebenséges tanuló halálával szülőit: *Enyedi* Jakabot és nejét *Bán* Mária, testvéreit és számos rokont borított gyászba. Temetése ma délután lesz a közköri házból.

Veress Ferenc bögözi énekes, áll. tanító, életének 44-ik évében, f. hó 15-én jobblétre szenderült. Halálát neje szül. *Pálffy* Ilona és gyermekei gyalásolják.

Tornavizsgálat. Az ev. ref. kollegium tornavizsgálatát f. hó 8-án d. u. tartották meg a tervezettől eltérően a szokatlanul változó időjárás miatt a kollegium udvarán és tornacsarnokában. A vizsgálatra a változtatás dacára is előkelő szép közönség sereglett össze, hogy gyönyörködhessenek a szép gyakorlatokban s tanujá lehessen a folytonos haladásnak. A vizsgálatot az I—III osztályosok kéziszer nélküli — illetve súlyzó-szabadgyakorlatokkal kezdődött, melyekben a kis tanulók *Szabó* Árpád r. tanár vezetése mellett kiváló jelet adták tornászati készségüknek s szép fegyelmességüknek, amelyben dobjelre is pontosan és kellő szabotossággal végezték gyakorlatait. Egy pár szakaszművelés után kötéluzás fejezte be ezen osztályok általános gyakorlatait. Azután következett a IV—VIII osztályokból alakított 3 csoportnak szabadgyakorlata egy rövid- és keresztelvonulással végzett felállításban *Szabó* András, r. tanár és okl. tornatanító vezetése mellett, *fabot* (IV. o.), *vasbot* (V—VI. o.), *súlyzó* (VII—VIII. o.) és *buzogánnyal* (VII—VIII. o.) A többszörös változásokkal kombinált s különemű gyakorlatok együttes végzése annyi tanuló részéről fáradságos előkészítésre, nagy buzgalomra és mintafegyelmességre mutatott. A változatos s szép kivitelű gyakorlatok méltán kötélték le a lejtőtől végig a néző közönség figyelmét és érdeklődését. A felállított alakzatoknak szétbontása után osztály tornázása volt a IV. o.-nak levon és bakon, majd a *mintacsapat tornázás* következett nyolczas csapatokkal levon (V—VI. o.), alacsony korlát (VII—VIII. o.) magas korlát (V—VI. o.) és nyújtó mely utóbbi szerez az egr. ker. tornaversenyén részt vett mintacsapat mutatta be gyakorlatait. — E mintacsapat-tornázásból, melynél ugyanazon a szerez csaknem mind egyformaerők mérköztek ugyanazzal az eredménnyel, meggyőződést lehet szerezni a tornázás hathatós műveléséről s a tanulók nagy készsége és képességével elért szép eredmények dicsőségére válhatnának bármelyik középiskolának is. Különösen kiűntek a mintacsapatok közül is a nyújtó és magaskorlát; az előbbin *Rácz* Vilmos 7. o. t. vezetése mellett *Rácz* Zoltán, *Kassay* F. László, *Horváth* József, *Gyarmathy* Dezső, *Gönczi* László, *Sándor* Ferenc és *Schmidt* Károly 6—8. o. t., utóbbin *Molnár* Andor 5. o. t. vezetése mellett: *Bokor* Lajos, *Kovács* Jenő, *Molnár* Károly, *Bokor* Ferenc, *Kovács* Elek, *Gábor* István, *Sándor* Albert és *Kis* Ernő V—VI. o. t. A korlátot és a nyújtó szép eredmény mutattak fel még *Száva* Géza, *Adorján* Gyula, *Rácz* S. és *Joanovita* E. 2—3. o. t., továbbá *Flóriu* S., *Kis* E., *Ördög* L., *Imre* J. és *Páltineán* J. 4. o. t. — Az egyéni versenyekben győzelmet arattak a dicséretes eredménnyel vettek részt: *Adorján* Gyula 3. o. (futás, távolugrás, magasugrás, mászás), *Rácz* S. 3. o. (futás), *Solymossy* J. 2. o. (távolugrás, magasugrás), *Meburger* F. 2. o., *Kis* K. 3. o. (mászás); *Imre* János 4. o. (futás magas ugrás, 132 czm. földről, rúd-mászás, távolugrás 460 m.), *Adorján* Gábor 4. o. (futás, magasugrás), *Ördög* L. 4. o. (távolugrás, rúd-mászás, magasugrás), *Boér* Árpád 5. o. (futás, távolugrás 580 m.), (magasugrás 140 czm. földről, fuggeszkezdés kötélen), *Palló* J. 5. o. (magasugrás 140 f. távolugrás 520 m.), *Molnár* A. 5. o. (futás, távolugrás, fuggeszkezdés), *Sándor* A. 5. o. (futás), *Kis* K. 5. o. (rudmászás), *Nagy* I. 6. o. (fuggeszkezdés), *Horváth* J. 7. o. (távolugrás sulydobás 958 m.) *Schmidt* K. 6. o. (távolugrás), *Rácz* Vilmos 7. o. (távolugrás 520), *Rácz* Z. 8. o. (távolugrás), *Kassay* F. László 7. o. (magasugrás 152½ czm. földről), *Buzogány* K. 7. o. (sulydobás 960 m.), *Szabó* Z. 7. o. (sulydobás 1090 m. táv. 725 kilós golyóval).

Nyári táncmulatság. A Polgári önképző-egylet nyári táncmulatságát ma este tartja meg a Budapest-szálló nagytermében. A mulatságra való levonulást 3 ágyulövés fogja jelezni; a tánc fél 8 órakor kezdődik. Az estély kedélyességét emelni fogja a konfetti csata és világgosta. Belső díj személynként 1 korona.

Adomány a Tanszermuzeumnak. Felkértünk a következő sorok közlésére: Az udvarhelyi vármegyei tanítóegylet népiiskolai tanszermuzeuma részére *Ember* János, kir. tanfölglyelő, a vall. és közoktatóügyi m. kir. miniszterium ajándékából egy díszmunkát „A filharmoniai társaság multja és jelene 1863—1903.”, Dr. *Szántó* Károly pozsonyi áll. főreáliskolai tanár, továbbá *Réz* Mihály publicista Dicsőségetemártonból és *Saily* József zeplénmegeyi tanító mint szerzők, egy-egy kötet könyvet, — végül a *Leonardt-czég* aczéltollgyára Birminghamból aczéltollgyűjteményt ajándékozott. Fogadják az adakozók ezen adományukért a Tanszermuzeum nevében köszönetet. *Chalupka* Rezső, osztályelnök.

A keresztény szocialis Egyesület tavaszi mulatsága, az Önképző kör mai táncestélye és a segevári vásár miatt június hó 30-ára lett elhalasztva. Rendezőség.

Nyilvános nyugtázás és köszönet. A református toronyórára a következő adományok gyűlték be: *Szakács* Gyula gyűjtőívén adakoztak: *Szizgyártó* ipartársulat 10 kor., *Szakács* Gyula 5 kor. 40 fill., *Csika* Márton, *Tamás* Ignác, *Szakács* József, *Id.* *Szakács* Imre, *Kassay* Sándor 2—2 kor. *Kassay* Árpád 2 kor. 50 fill., *Barabás* Albert, *Papp* Gergely, *Borbély* Endre 50—50 fill. *Olajos* István 60 fill. Összesen 30 kor. — *Keszler* János megyebíró gyűjtése: *Doros* György, *Biró* István tanár, *Barabás* Jenő, *Dr. Urbányi* István, *Gyertyánffy* Boldizsár 2—2 kor. *Márk* Testvérek, *Dr. Váro* Géza, *Dr. Szöllösi* Ödön, *Szabó* Nándorné, *Gyarmathy* Sándor, *Reisenauer* F., *Kandó* István, *Mazinger* László, *Almási* Sándor, *Csép* Ignác 1—1 kor. *Leiber* Dénesné, *Kiss* Ferencné 40—40 fill. N. N. 20 fill. Összesen 21 kor. Eddigi gyűjtés 850 kor. Együtt 901 kor. Fogadják a nemes szívű adakozók a ref. egyház hálás köszönetét. *Vajda* Ferenc ref. pap, *Keszler* János gondnok.

Pusztít a tüdővész. A *tuberkulózis* most hozzánk érkezett száma szomorú statisztikák közül a tüdővész pusztításáról hazánkban. E szerint februárius hóban a magyar birodalomban 6738 egyén halt meg tuberkulózisban. Az erdélyi részeken is bő aratása volt a pusztító vérszék, 720 embernek okozta halálát. A kimutatásnak Erdélyre vonatkozó része a következő: Alsó-Fehér 48. B. Naszód 29, Brassó 19, Csik 45, Fogaras 17, Háromszék 42, Hunyad 72, N. Küküllő 34, Kolozs 70, Kolozsvár 27, Maros-Torda 55, Marosvásárhely 5, N. Küküllő 46. Szeben 41, Sz. Doboka 81, T.-Aranyos 55, *Udvarhely* 44. Összesen 730

Nyilvános nyugtázás. Felkérték a következő sorok közlésére. *Gyertyánffy* Boldizsár, a ref. koll. majlisan felülfizetett 2 koronát, miért ez uton mond köszönetet a rendezőség.

Köszönet nyilvánítás. Felkértünk a következő sorok közlésére. Székelylengyelváli *Bencze* Balázs birtokos urnak a vármegyei muzeum részére ajándékozott két drb. eremét, az egyesület nevében köszönetemet nyilvánítom *Molnár* Károly muz. ig.

Uj Idők. Ami értékes a magyar irodalom műhelyéből kikerült, mind azt az azonosod frissen megszerzi az „Uj Idők”. Munkatársai közt a szerkesztő *Herczeg* Ferencet kívül ott találni a toll, a rajz és eset java reprezentáit. Regény, novella, vers, társadalmi és művészeti czikk: minden, ami megjelenik hasábjain, az irodalmi finomság jegyében készül. Ilusztratív része csupa ötlet, mindig szórakoztató. Nincs közérdeklő esemény, amelyről eredeti felvételekkel ne adna számot. Aktualitásaival ily módon egy-egy hét létkető életévek illusztrált krónikája. Negyedévenként két eredeti regényt kezd s szíves műlapot ad mellékletül. Ezek a tulajdonságok tették magas színvonalon álló hetilappá. Ennek révén kedvelt ismerős, immár 13 év óta, a magyar uri familiák szalonjában. Ára negyedévenként 4 korona. Előfizetni bármely könyvkereskedés útján lehet, vagy közvetlenül a kiadóval, *Singer* és *Wolfmorné* (Budapest, Andrássy-ut 10).

Szerkesztő üzenetek.

T. H. Ugy az „Egy határozati javaslat,” mint „Itestauráció” című vezércikkét szerkesztőnk írta.
K. P. Nem közölhető.

TÁVIRATOK.

Budapest, június 15.
(Érk. d. u. 6 ó.)

Országgyűlés.

A képviselőház mai ülésén *Ná* vay *Lajos* elnökölt.

Hammersberg László jegyző felolvasta az indítvány-könyvbe minap bejegyzett összes indítványokat.

Wekerle Sándor miniszterelnök kijelenti, hogy ezen indítványokról a kormány később fog nyilatkozni, de már most megjegyzi, hogy azon indítványoknál szemben, melyek a kormány programjával szigoruan megegyeznek, eunek megfelelő álláspontot fog elfoglalni. Miuthogy azonban kétségtelen, hogy indítványok indokolása hosszabb időt venne igénybe, most pedig fontos javaslat van napirenden, melyet előadni

nem lehet, kéri a Házat csak a föltétlenül szükséges elintézendők tárgyalására szoritkozni és most beadott indítványok tárgyalására később tüzzön határnapot.

A Ház elfogadta miniszterelnök indítványát.

Több jelentés után áttértek a vasutas törvényjavaslatok folytatólagos tárgyalására.

Modrusan Gusztáv horvát képviselő hosszú horvát beszédet mond a javaslat ellen.

A gerneszezi választás.

A gerneszezi kerületben ma van a képviselőválasztás, *Désy* Zoltán államtitkár és *Malonyay* Dezső író között. *Désy* támogatására fővárosból 18 képviselő érkezett a kerületbe. *Désy* megválasztása bizonyos.

Elcsapott ellenőr.

Marosvásárhely város fegyelmi választmányá *Ifj. Ugron* Gábor főispán elnöklésével ma tartott ülésén *Bartha* Ferenc pénztári ellenőrt, ki a királyi biztostól szolgabírói állást és kettős fizetést fogadott el, egyhangulag hivatalvesztésre ítélte.

Kiadja: *Becsek* D. Fia könyvnyomdája.

Kiadó lakás.

A Bethlen-utca végén, a közköri házzal szemben lévő

földszintes kőház folyó évi október hó 1-től kiadó.

Értekezhetni *Kaberstumpf* Károly tulajdonossal.

Védjegy: Kék mezőben két kulcs.

Legmegbízhatóbb gyártmány!

SCHLOSSER-GERMAIN & CO

COGNAC

DISTILLERIE FRANCAISE MODELE PROMONTOR.

Kizárólagos elárulítás *Márk* Testvéreknél.

Kivánatra próba mintaveg.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp.

a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított háziszer, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szorok bizonyított készvényként, csúznál és meghűlések-nél, bedörzölés köppen használva. FIGYELMEZTÉS: Súlyos hamisítványok miatt beviszárlaskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyű és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegkőben K—50, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: *Török* József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerlára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában.

Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Műfogak.

Könnyen megszokhatók, rágásra jól használhatók. Darabja 4 koronától fölfelé. Jótállás mellett készíttelnek. Ugyanott foghuzások, togtömések, valamint minden egyéb, a fogászat körébe tartozó munkákat végzek. Minden munkámért jótállást vállalok. A műterem *Árpád-utca* 10. sz. alatt van.

Dr. Kovács Géza, ORVOS.

Sz. 2734—907. kig.

Hirdetmény.

Székelyudvarhely város tanácsa közhírré teszi, miszerint a községi közmunka összeírása eszközöltetett s a közmunka előirányzatot feltüntető lajstrom folyó évi július hó 1—15-ig közzsziemlére tétetik ki, mely időn belől a hivatalos órák alatt a városi tanácsnál bárki megtekintheti.

A kinek a községi közmunka összeírása ellen felszólalása van, azt a feuti határidő alatt a városi tanácshoz írásban beadhatja.

Székelyudvarhely város tanácsa, 1907. június 7-én.

Soó Domokos,
h. polgármester.

Eladó részvények.

29 db székelyudvarhelyi zálog-házi részvény eladó. Darabja 250 kor.

Czime lap kiadóhivatalában.

214—1907. vgh.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbírósnak 1907. évi 2110/p. számú végzése következtében dr. Konecz Károly ügyvéd által képviselt Olaszteleki takarékpénztár javára Bodor János (boza) és társai almási lakosok ellen 900 K s jár. erejéig 1907. évi április hó 26-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1907. évi június hó 25-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitézetik és ahoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az ériatott ingóságok az 1881. LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fog adatni.

Amennyiben az előverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen arverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Oklándon, 1907. évi június hó 3 án.

Pollák Ignác,
kir. végrehajtó.

245—1907. vb. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy az oklándi kir. járásbírósnak 1906. évi Sp. 354/3. az. végzése következtében dr. Hinkelér Ernő ügyvéd, oklándi lakos javára, ifj. Bedő Sándor erdőfűlői lakos ellen 228 K. 45 f. s jár. erejéig 1907. évi május hó 18-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 700 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 70 drb vegyes szőru juh nyilvános arverésen eladatnak

Mely arverésnek az oklándi kir. járásbírósnak 1907. évi V. 143/2. számú végzése folytán 228 K. 45 f. tőkekövetelés és ennek 1906. évi május hó 27. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 113 K. 96 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Erdőfűlő községben alporosnál leendő eszközlésére 1907. június hó 20-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitézetik és ahoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az ériatott ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fog adatni.

Amennyiben az előverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen arverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Oklándon, 1907. június hó 6 án.

Pollák Ignác kir. bírósági végrehajtó

MAGGI FŐZESÍTŐ
nélkül ne együnk levest.
Néhány csepp elegendő!

Kristály tiszta

Kargita-ligeti „Kamilla“-forrás

A Kárpátok gyöngye!

Természetes ásványgyógyborviz!

Főraktár Székelyudvarhelyt:

Haab és Heitz cégénél

Kapható még:

Gál János Utóda, Csató és Kun, Gyarmathy Akos, Tamás Balázs, Bagó Gyula, Szentpétery Gergely Márk Testvérek, Fernengel Frigyes, Zárug Antal kereskedésében 8 fillértért, valamint minden vendégfőben és étteremben.

A Kárpátok gyöngye!

Szerves anyagoktól mentes!

HÁNN JÓZSEF

fűszer- és csemege kereskedése
SZÉKELYUDVARHELY (Deák-tér 15.)

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém az igen tisztelt fogyasztó közönségnek ezenel tudomására juttatni, hogy dusan berendezett üzletemben, olcsóbb beszerzéseim következtében mindenemű fűszerárut és különösen kiválóan finom kávé árúmat folyó hó 1-től kezdődőleg telemenesen leszállítottam.

A leggondosabb kiszolgálásról, valamint vevőim iránti legnagyobb előzékenységről a nagyérdemű közönséget előre is biztosíthatom. Kegyes pártfogásukat kérve

kiváló tisztelettel:
Hánn József

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZEK TÁRSULAT BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszertű gőzcsepplőkészletek

ugyszintén magánjárók (uli-mozdonyok) csepplői, vontatási és szántási eszközök (a mozdony után akasztott egy ötlet fogó ekével).

Külön árjegyzék mindennemű gazdasági gépekről.

Épület-üvegezés!

Kérem olvassa el!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség figyelmét felhívni a mai kor igényeinek megfelelőleg berendezett kerekedéseimre, hol

porcellán-üveg, diazműárak, gyermekjátékok, névnapl és menyegzői ajándék tárgyak és még számtalan sok összehalmozott szép áru

jelentéktelen olcsó árak mellett lesznek kiszolgálva. Fűszerosztályomban — melyet a legnagyobb áldozatok mellett, a legmodernebbül rendeztem be és a mely tisztaság és rend tekintetében is minden versenyt kizár, — minden fűszer-cikkben nagy raktárt tartok, melyeket a legolcsóbb árak mellett árusítok.

A legjobb kávék, rizsek, lisztek, a legjobb minőségű rumok és likőrök, teák és szalon-cukorkák teasütemények nagy raktára.

Szentpétery Gergely,
Székelyudvarhelyt.

Utazó kofferek! Szalon petrolium!
Boros-, Borszékli-, Kászoni-víz raktár.

A ki Budapestre jön, ide megy!

ÁMOR NAGY KÁVEHÁZ
(ezelőtt Beliczay)

Budapest, Nagymező-utca 7. sz.
Tulajdonos: **KANZLER GYULA.**
Naponta Kis Parádi Náci híres azólista és teljes zeneकरa hangverseny z.

Minden idegen nézze meg!

Szakvélemények az „Esterházy Cognac“-ról!

A magy. kir. műgyetem borászati laboratoriuma által hivatalosan megvizsgált és általunk tudomásul vett vizsgálatok alapján az

Esterházy cognacot

betegjeinknél alkalmaztuk és azt sikeresen használva mint kitűnő minőségűt és a fracia cognacokkal vetekedőt legjobban ajánlhatjuk.

Dr. Tauffer Vilmos egyetemi tanár.	Dr. Kéty Károly egyetemi tanár.
Dr. Stiller Bertalan egyetemi tanár.	Dr. Angyán Béla egyetemi tanár.
Dr. Récey Imre egyetemi tanár.	Dr. Poór Imre kir. tan. egy tanár.
Dr. Perlik Ottó egyetemi tanár.	Dr. Báron János egyetemi tanár.

Az ESTERHAZY COGNAC minden előkelő fűszer- és csemegekereskedésben kapható.